

Toolkit schoon evenement



NederlandSchoon

Inhoud

Een schoon evenement werkt.....	2
Hoe organiseert u een schoon evenement?	2
Het effect van een schoon evenement	2
De drie aandachtsgebieden.....	3
Uitwerking	3
Deelnemers/bezoekers	3
Sponsors en leveranciers.....	3
Vrijwilligers	4
Afvalinzamelaar	4
Gemeenten.....	5
Tips voor het schoon organiseren van een evenement	5
Communicatie en middelen	5
Tips voor contacten met de pers.....	6
Voorbeeld van een persbericht.....	6
Goed voorbeeld: Limburgs mooiste	6
Goede communicatie en duidelijke afspraken.....	7

Een schoon evenement werkt

Na afloop van drukbezochte evenementen is het evenemententerrein soms bezaaid met afval. De organisatie moet dan flink aan de slag om het terrein weer schoon achter te laten. Dit kost tijd, geld en bovendien geeft de organisatie hiermee een verkeerd signaal aan de bezoeker af: jullie hoeven niets te doen, wij ruimen de rommel wel op. Dat kan anders!

Evenementenorganisatoren zijn belangrijke ambassadeurs van duurzaamheid en het voorkomen van zwerfafval. Veruit de meeste deelnemers en bezoekers stellen dit op prijs. Wist u bijvoorbeeld dat ruim 80% van de evenementenbezoekers van ID&T graag een schoon evenement wil en dat zwerfafval ergernis nummer 1 is onder burgers? U kunt op enthousiasme rekenen van belangrijke partijen in het vergunningstraject, en dat maakt dit traject gemakkelijker.

U kunt zich actief als "Supporter van Schoon" presenteren. Hiermee versterkt u uw missie voor een schoon evenement, dat uitstraalt op de deelnemers, de vrijwilligers, de lokale bevolking en alle andere betrokkenen. ID&T, Dancetour Nederland, Homeride voor Ronald McDonald kinderfonds, Limburgs Mooiste en de Jan Janssen Classic zijn al actief Supporter van Schoon en hebben succes met de aanpak. De NTFU is partner voor verdere stimulering van het supporter-schap van organisatoren van wielerevenementen.

NederlandSchoon heeft speciaal voor evenementenorganisatoren een toolkit ontwikkeld om u te ondersteunen als Supporter van Schoon. De aandachtspunten zijn eenvoudig en makkelijk uit te voeren. Uiteindelijk kan het u ook een kostenbesparing opleveren.

U werkt toch ook graag mee aan een prettig en schoon Nederland?

Hoe organiseert u een schoon evenement?

Ook uw evenement kan schoon worden georganiseerd. Hiervoor hoeft u alleen de drie aandachtspunten te implementeren. Wanneer u dit heeft gedaan, is uw organisatie Supporter van Schoon.

Het effect van een schoon evenement

- 1) Positief imago Schoonheid draagt bij aan een positief imago en een prettige leefomgeving. Het zorgt voor draagvlak in de omgeving en bij de vergunningverleners en het maakt het extra aantrekkelijk voor publiek en/of deelnemers om te komen. Op een schoon evenement blijven zij langer en komen vaker terug.
- 2) Samen iets bereiken Een schoon evenement doe je met elkaar. De betrokken partijen werken met elkaar samen om dit doel te bereiken. Dit straalt je ook uit naar de bezoekers en maakt het werk nog leuker. Een bijkomend voordeel is dat je na afloop sneller klaar bent met schoonmaken en het succes met elkaar kunt vieren. Tussentijds is het terrein immers schoon gehouden en ook de deelnemers en bezoekers werken mee.
- 3) Kostenbesparing Uiteindelijk leiden duurzame maatregelen tot een kostenbesparing. Schoonmaken van de grond kost bijvoorbeeld meer tijd dan via afvalbakken inzamelen, en recycling is vaak goedkoper dan verbranding.

De drie aandachtsgebieden

Sleutels voor een schoon evenement zijn:

- 1) Vooraf attenderen en committeren van bezoekers, deelnemers en andere betrokken partijen.
- 2) Voorkomen van zwerfafval tijdens het evenement.
- 3) Zorgen voor een schone oplevering na afloop.

Uitwerking

Straal met alle andere stakeholders uit naar uw bezoekers en deelnemers, dat u trots bent op uw schone evenement. Uw "merk/icoon" staat voor uw schone evenement.

Deelnemers/bezoekers

- Committeer de deelnemers/bezoekers vooraf in uw communicatie-uitingen aan uw schone evenement. Verwelkom de deelnemers bijvoorbeeld per mail en communiceer vooraf dat bijna alle bezoekers/deelnemers een schoon evenement willen: dus 'afval in de afvalbak'.
- Bevestig dit met uw merk/icoon op deelnamegadgets zoals startnummer, armbandjes, etc. Deze staan dan ook voor een schoon evenement.
- Wijs publiek/bezoekers tijdens het evenement via borden en vrijwilligers op het schone evenement en het gebruik van de afvalbakken. Een voorbeeld van een bord is: "Doe mee aan een schoon evenement", wat speciaal voor wielerevenementen is gemaakt.
- Maak een meldpunt (telefoonnummer) bekend zodat het publiek/deelnemers/bezoekers kan aangeven dat er, ondanks alle maatregelen, toch nog iets opgeruimd moet worden.
- Vraag deelnemers achteraf aan te geven waar ze afvalvoorzieningen misten en/of waar ze onvoldoende vindbaar waren (bijvoorbeeld via mailevaluatie van het evenement) en neem goede adviezen over. Vergeet ze niet te vragen om ook de positieve punten aan te geven!

Sponsors en leveranciers

Daag sponsors en leveranciers uit om ook in hun uitingen te laten zien dat zij voor een schoon evenement gaan. Bespreek en regel vooraf:

- Voorkom het gebruik van flyers en gadgets die snel als afval eindigen.
- Gebruik duurzame materialen en eventueel retourbekers.
- Natuurlijk kunnen sponsors meedenken over het voorkomen van (zwerf)afval: een voorbeeld is het uitdelen van gesponsorde flesjes zonder dop tijdens wielerevenementen. Deelnemers drinken ze ter plekke leeg en gooien ze daarna in de afvalbak. Zonder dop hebben ze er verder niets aan.
- Zorg ervoor dat de omgeving van stands ook tijdens het evenement schoon wordt gehouden. Dit kan door voldoende afvalbakken te plaatsen, overlopende afvalbakken te voorkomen en door tussentijds eventueel afval op te ruimen.
- Stel als regel in dat stands schoon moeten worden opgeleverd.
- Heldere rolverdeling tussen medewerkers van de sponsors, vrijwilligers en de afvalinzamelaar.
- Laat sponsors aangeven wat er aan afval te verwachten is, zodat er in ieder geval genoeg afvalvoorzieningen zijn.
- Laat sponsors het publiek actief betrekken bij de afvalverzameling, bijvoorbeeld via informatieborden.

Vrijwilligers

- Bespreek vooraf het gastheerschap dat vrijwilligers op het evenement vertegenwoordigen. Ook tussentijds afval opruimen hoort daarbij. Zij houden als vanzelfsprekend hun omgeving schoon.
- Laat weten dat als zij zichtbaar opruimen dit een hele positieve voorbeeldwerking heeft. Uiteindelijk hebben zij hierdoor na afloop minder werk te doen! Het is dus in hun eigen voordeel.
- Maak de vrijwilligers makkelijk herkenbaar voor het publiek. Zorg ervoor dat er voorzieningen zijn die hierbij helpen, zoals hesjes, handschoenen en voldoende afvalzakken om overlopende afvalbakken te legen.
- Zorg ervoor dat ieder team vrijwilligers een leider heeft. Deze persoon staat in contact met de leiding van de organisatie en de afvalinzamelaar.
- Regel hoe u samen met uw afvalinzamelaar en de vrijwilligers het gebied schoon oplevert. Houd hierbij rekening met een straal van 300 meter om uw evenement en van minimaal 500 meter van de routes naar en van uw evenement.
- Evalueer na afloop de gang van zaken met de vrijwilligers en stimuleer ze om verbeterpunten door te geven.

Afvalinzamelaar

- Betrek uw afvalinzamelaar op tijd en laat hem meedenken vanuit het perspectief van bezoekers, deelnemers en vrijwilligers (dus niet alleen vanuit eigen operationele overwegingen).
- Zorg voor kaarten waarop de locaties voor afvalvoorzieningen worden aangegeven en de aan- en afvoerroutes na en eventueel tijdens het evenement. Stem dit onderling goed af zodat hierover geen onduidelijkheid is.
- Maak vooraf een inschatting van de hoeveelheid en het soort afval dat te verwachten is. Hierop kun je inspelen door bijvoorbeeld afvaleilanden voor gescheiden afval te plaatsen.
- Vraag uw afvalinzamelaar om voldoende goed zichtbare afvalbakken op voor bezoekers/deelnemers logische plekken.
- Vraag hen om mee te helpen de zichtbaarheid van voorzieningen te vergroten. Hiervoor kunnen ze borden, vlaggen en/of stickers gebruiken.
- Benadruk het belang om overlopende afvalbakken te voorkomen. Vrijwilligers moeten tijdens het evenement eenvoudig zakken uit volle bakken kunnen wisselen. Dit betekent dat hiertoe passende afvalbakken geplaatst moeten worden met voldoende zakken en eventuele andere hulpmiddelen.
- Bepaal met de afvalinzamelaar een centraal afvalpunt waar de verschillende posten hun volle zakken kwijt kunnen en hoe deze indien gewenst tussentijds worden opgehaald.
- Kijk ook waar buiten het terrein zelf afvalvoorzieningen geplaatst moeten worden (parkeerplaatsen en toegangs- en uitvalswegen).
- Bedenk hoe u samen met uw afvalinzamelaar en de vrijwilligers het gebied schoon oplevert. Houd hierbij rekening met een straal van 300 meter om uw evenement en van minimaal 500 meter van de routes naar en van uw evenement.
- Maak van tevoren afspraken over de nacontrole van de genomen maatregelen om het terrein schoon te maken en te houden.

Gemeenten

- Deel met de gemeente uw aanpak voor een schoon evenement inclusief de controle na afloop. Heeft de gemeente een eigen afvaldienst en/of veegdienst? Maak dan afspraken over de eventuele inzet tijdens het evenement en bij oplevering.
- Stem communicatie over het evenement af met de gemeente en benut ook hun kanalen, zoals de gemeentelijke website en plaatselijke huis-aan-huisbladen.
- Vraag de gemeente indien relevant om een plattegrond van het gebied. Deze kunt u als uitgangspunt gebruiken voor de uitwerking van de plannen.

Tips voor het schoon organiseren van een evenement

- Plaats bij afvalbakken duidelijke signing, zodat ze goed vindbaar zijn. Gebruik bijvoorbeeld (lantaren)palen.
- Plaats bij wielerevenementen standaard op 200-300 meter na de uitdeelpost van food en beverage een geopende afvalbak met duidelijke signing, zodat deelnemers weten dat ze op die plek hun afval steeds kwijt kunnen.
- Zet op een heuvel bij een fiets- of wandelevenement een felicitatie voor het behalen van de top en een bedankje voor het schoon houden van het evenement.
- Wijs de deelnemers van sport evenementen erop dat ook "onschuldig" afval zoals bananenschillen in de afvalbak horen; het duurt 1 à 3 jaar voordat deze anders verteerd zijn.
- Verbied het uitdelen van kaartjes door fotografen en verzorg voor hen een plaats op de website van u evenement waar ze hun foto's kunnen zetten en
- verkopen.
- Wijs de deelnemers op het initiatief "ikfietsvriendelijk.nl". Via ik fietsvriendelijk kun je groene ventieldopjes aanschaffen waarmee je je steun uit voor vriendelijk en schoon fietsen.

Communicatie en middelen

Duidelijke taal Laat zien dat uw organisatie werkt aan een schoon, duurzaam evenement! Zorg voor duidelijke communicatie. Promoot uw evenement en benut uw publiciteitsplan. Daarbij kunt u gebruik maken van onder andere posters en stickers die via de Nederland Schoon webshop te bestellen zijn. Hiermee kunt u ervoor zorgen dat bezoekers het gewenste gedrag vertonen. Voor wielerevenementen heeft de NTFU borden en posters beschikbaar die met Stichting Nederland Schoon zijn ontwikkeld.

COMMUNICEER GOEDE VOORNEMENS Communiceer dat deelname betekent dat men zich conformeert aan de voornemens. Mede door de initiatieven van Limburgs Mooiste hebben de organisatoren van de grootste wielerevenementen van Limburg een reglement opgesteld dat de deelnemers vooraf moeten ondertekenen.

Gecommuniceerd kan worden:

- 1) Doe mee aan een schoon evenement
- 2) Ik gooi mijn afval in de afvalbak
- 3) Ik help anderen om de locaties en route schoon te houden.

Tips voor contacten met de pers

Maak een of meerdere personen verantwoordelijk voor het contact met de media over onder andere uw 'schone evenement'; woordvoering, bijhouden persbestand, ontvangen media, verzenden persberichten/-uitnodigingen, et cetera. Door middel van een publiciteitsplan weet u exact wanneer u wie - bewoners, bedrijven, gemeente, pers en dergelijke - benaderen kunt. Neem in het publiciteitsplan altijd een brief op die u naar (lokale) media kunt sturen om hen te informeren. Huis-aan-huisbladen plaatsen vaak persberichten omtrent evenementen. Zorg dan ook dat zij uitgenodigd worden en dat er vooraf en naderhand een persbericht naar hen gestuurd wordt.

Voorbeeld van een persbericht

Zwerfafval tijdens evenementen, we hebben het zelf in de hand! [Naam evenement] streeft naar de organisatie van een schoon evenement. En dat is niet voor niets. Schone evenementen hebben de toekomst. Vrijwilligers, gemeenten, reinigingsbedrijven, leveranciers, sponsors... Samen werken we aan schone evenementen. Want we zijn trots op [naam evenement] én met hetzelfde gemak gooi ik het in de afvalbak. [Noem de maatregelen die u toepast, bijvoorbeeld: Wij gebruiken onder andere afbrekbare verpakkingen voor onze etenswaren en minimaliseren weggeefproducten - zoals flyers - die vaak uiteindelijk toch weggegooid worden. Ook het effectief en efficiënt scheiden van afval, het schoon opleveren van de evenementlocatie en de omgeving, en het aanbieden van voldoende afvaldepots zijn een belangrijk onderdeel van ons afvalbeleid.] Helpt u ons mee? Kijk op www.nedlandschoon.nl voor meer informatie over schone evenementen.

Goed voorbeeld: Limburgs mooiste

Iedere zomer doen honderdduizenden fietsliefhebbers mee aan toertochten en wielervedstrijden overal in het land. Dat zo'n drukbezocht evenement ook schoon kan worden georganiseerd, bewees de jongste editie van de bekende wielerklassieker 'Limburgs Mooiste'. En deze Limburgse aanpak is ook prima bruikbaar bij andere (buiten)evenementen.

Nieuwe aanpak mist uitwerking niet De organisatie van Limburgs Mooiste is er veel aan gelegen om zwerfafval te voorkomen en de straten zo schoon mogelijk op te leveren. Hiertoe werkten zij voor eerst met een driepunten-aanpak speciaal voor schone evenementen, ontwikkeld in samenwerking met Stichting Nederland Schoon. De nieuwe aanpak miste haar uitwerking niet. Langs het parcours was het schoon; er lag dus veel minder zwerfafval dan voorheen; en de foeragepunten konden zelfs meteen na afloop schoon worden opgeleverd. Dit tot grote tevredenheid van de organisatie, deelnemers, bezoekers, gemeenten én omwonenden.

Succesfactoren voor een schoon evenement Volgens Henk Klein Teeselink van Stichting Nederland Schoon zijn de succesfactoren gemakkelijk aan te wijzen: "Wijs deelnemers, sponsors en toeschouwers tijdig en overal op het belang en de regels van en voor een 'schoon evenement'. Zet bij de foeragepunten voldoende afvalbakken neer en zorg met duidelijke borden dat iedereen ze makkelijk kan vinden. Doe een beroep op het eigen verantwoordelijkheidsgevoel, op een toon die past bij de sfeer van het evenement. Ronde-organisator Dries Linssen vult aan: "Maak daarnaast goede afspraken met de uitdeelpunten en sponsors over consumpties en weggevers die het minste afval opleveren. Instrueer vrijwilligers dat ze goed letten op het weggooien van afval en laat ze de omgeving rond de foeragepunten ook tijdens het evenement opruimen opdat het schoon blijft.

Maak samen met de gemeente en het afvalbedrijf een actieplan voor het schoonmaken en de controle daarop. Zorg voor voldoende en flexibele capaciteit voor het opvangen van afval. Bijvoorbeeld door met containers met verwisselbare zakken te werken. En voorkom overlopende afvalbakken. Afval trekt namelijk meer afval aan. De sociale controle tijdens Limburgs Mooiste was zeer hoog. Bijna niemand durfde zijn afval nog op straat te gooien. "

Goede communicatie en duidelijke afspraken

Bij schone evenementen draait het vooral om communicatie. Met bezoekers, deelnemers en toeschouwers maar ook om goede afspraken met gemeente, reinigingsbedrijven, horeca, vrijwilligers, toeleveranciers en sponsors. Zo werden deelnemers en toeschouwers via nieuwsbrieven, instructies en borden langs het parcours op het hart gedrukt om hun afval niet op straat, maar in de afvalbak te gooien. Een team van 25 medewerkers en aanverwanten en vrienden van de stichting Nederland Schoon fietste zelf ook mee. Henk Klein Teeselink was één van hen, rijdend in opvallend groen tenue met de slogan 'Ik rij zwerfafvalvrij'. Hij zag met eigen ogen dat de aanpak werkt. "Langs de route en bij de foeragepunten lag heel weinig zwerfafval en aan het einde van de dag waren alle foeragepunten schoon. Ook van andere deelnemers en toeschouwers hoorde ik dat de routes zichtbaar schoner waren dan voorheen", aldus een enthousiaste Klein Teeselink.